

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 19 maja 2016 r.

RIO – II – 600/7/2016

Pan Andrzej Chrzastowski

Wójt Gminy

ul. Włodawska 1

22 - 150 Wierzbica

Szanowny Panie Wójcie !

W dniach od 12 stycznia do 9 marca 2016 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Wierzbica. Protokół kontroli podpisano 30 marca 2016 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu stosownego instruktażu, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- 1.1. *Prowadzenie ksiąg rachunkowych Gminnej Biblioteki Publicznej w Wierzbicy, mimo niepodjęcia przez Radę Gminy uchwały wskazującej Urząd jako jednostkę obsługującą – str. 78-79 protokołu.*

Nie prowadzić ksiąg rachunkowych Gminnej Biblioteki Publicznej w Wierzbicy, bowiem wykonywanie tych czynności nie ma uzasadnienia prawnego,

w związku z niepodjęciem przez Radę Gminy uchwały, o której mowa w przepisach art. 10b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446), tj. wskazującej Urząd Gminy jako jednostkę obsługującą.

- 1.2. *Brak kontrasygnaty skarbnika gminy na umowach skutkujących powstaniem zobowiązań pieniężnych oraz ich nieprzekazanie do Wydziału Finansowego, celem ujęcia ich w ewidencji księgowej – str. 11-12 protokołu.*

Umowy i inne dokumenty potwierdzające czynności prawne mogące spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych przedkładać skarbnikowi gminy lub osobie przez niego upoważnionej, celem ich kontrasygnaty, stosownie do przepisów art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446).

Dokumenty te przekazywać do Wydziału Finansowego, celem ujęcia prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki danego roku budżetowego, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 2 pkt 3 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

- 1.3. *Niewyksięgowanie z ksiąg rachunkowych jednostki wartości gruntów przekazanych w trwałą zarząd – str. 15-16 protokołu.*

Wyksięgować z ksiąg rachunkowych jednostki wartość gruntów przekazanych w trwałą zarząd, celem wykazania w nich stanu rzeczywistego, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

- 1.4. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości, polegające na:*

- *wykazaniu w sprawozdaniu Rb-27S za 2014 r. dochodów otrzymanych z tytułu dochodów pobieranych na rzecz gminy przez urzędy skarbowe w zawyżonej wysokości (o 149,73 zł),*

- wykazaniu w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N za 2014 r. zawyżonej kwoty depozytów na żądanie (o 349.195,17 zł), przez uwzględnienie kwoty subwencji oświatowej na 2015 r., wadium wpłaconego na rachunek budżetu i środków niewykorzystanej dotacji, zwróconej w styczniu 2015 r. oraz nieuwzględnienie kwot udziałów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych otrzymanych w styczniu 2015 r. za 2014 r., które wykazano w niewłaściwej pozycji,
- wykazaniu – w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 30.06.2015 r. – zaniżonej kwoty rozchodów z tytułu spłat kredytów i pożyczek na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych (o 15.000 zł),
- wykazaniu – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-Z sporządzonym na koniec II kwartału 2015 r. zaniżonej kwoty zobowiązań krótkoterminowych (o 19,22 zł) oraz wykazanie zawyżonej kwoty zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (o 15.000 zł) na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych – str. 23-26, 85-88 protokołu.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane wynikające z ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 z późn. zm.), w szczególności dochody budżetowe pobierane przez urzędy skarbowe z tytułu podatków i opłat oraz udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych – w sprawozdaniach za marzec, czerwiec, wrzesień i rok budżetowy – w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazywać kwoty dochodów otrzymanych na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym, pomniejszone o dokonane zwroty, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1a pkt 1c i pkt 2c „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia.

W sprawozdaniu NDS „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego” dane dotyczące rozchodów po stronie wykonania wykazywać zgodnie z wykonanymi rozchodami, wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy, zgodnie z przepisami § 13 pkt 6 cytowanej „Instrukcji...”.

Jednostkowe sprawozdania Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” i Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), w szczególności w sprawozdaniu Rb-N – w wierszu „Depozyty na żądanie” nie wykazywać środków wpłaconych przez podmioty biorące udział w postępowaniach przetargowych oraz otrzymanych na rachunek, które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego oraz wykazywać należności z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochodów zrealizowanych przez urzędy skarbowe otrzymane w styczniu następnego roku za rok poprzedni, zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik nr 9 do tego rozporządzenia.

Środki pieniężne – stanowiące wadła i zabezpieczenia należytego wykonania umów – przechowywać na wyodrębnionym rachunku bankowym (który wskazywać kontrahentom) i ewidencjonować na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.5. Zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych w sprawozdaniu Rb-PDP za 2014 r. – str. 29 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 8 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym skutki finansowe wynikające ze złożonych deklaracji za lata ubiegłe wykazywać w sprawozdaniu Rb-PDP w roku, w których złożono te deklaracje.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Wykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2014 r. złożonej przez Urząd Gminy – nieprawidłowej (zaniżonej) powierzchni gruntów komunalnych, zwolnionych z tego podatku na podstawie uchwały Rady Gminy – str. 38 - 40 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i 3 oraz ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i płatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 1 pkt 15 tej ustawy.

2.1.2. Nieprecyzyjne określenie w zawartych umowach terminu płatności czynszu najmu – str. 49-50 protokołu.

W umowach najmu precyzyjnie określać termin płatności czynszu, celem umożliwienia kontroli terminowości wpłat oraz prawidłowego naliczania ewentualnych odsetek za zwłokę, mając na uwadze przepisy art. 669 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r., poz. 380) oraz przepisy art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieuwzględnienie - w podstawie naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 r. – dodatku za wieloletnią pracę, należnego pracownikom korzystającym ze zwolnienia chorobowego za okres trwania choroby – str. 61-62 protokołu.

Do podstawy naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego wliczać dodatek za wieloletnią pracę przysługujący pracownikowi za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie oraz za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego, zgodnie z przepisami § 7 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786) w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników sfery budżetowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1144 z późn. zm.).

2.2.2. Dokonanie w 2015 r. wydatków na zakup energii elektrycznej w łącznej wysokości 235.300,11 zł netto (odpowiadającej równowartości 55.693,65 euro) – bez stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, w wyniku realizacji 49 umów zawartych z przedsiębiorstwem energetycznym w latach poprzednich na czas nieoznaczony. Zawarcie 4 sierpnia 2015 r. porozumienia z PGE Obrót S.A., którym ustalono nowe indywidualne warunki umów obowiązujące od 1.01.2016 r. do 31.12.2017 r. – str. 67-70 protokołu.

Przestrzegać obowiązku zlecenia zadań na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty, z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych oraz zawierania umów, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do przepisów art. 44 ust. 4 i art. 254 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

Zamówień publicznych udzielać wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164), w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzonego w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, z zastosowaniem jednego z trybów postępowania wskazanych w art. 10 ust. 1 tej ustawy, stosownie do przepisów jej art. 7 ust. 1 i 3, pamiętając, że przepisów ustawy nie stosuje się przy udzielaniu zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 30.000 euro, zgodnie z art. 4 pkt 8 Prawa zamówień publicznych.

W tym celu, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 1 i art. 35 ust. 1 tej ustawy, nie wcześniej niż 3 miesiące przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy lub usługi, ustalać z należytą starannością wartość szacunkową zamówienia, przy czym – w przypadku dostaw lub usług powtarzających się okresowo – w sposób wskazany w przepisach art. 34 ust. 1 powołanej ustawy.

2.2.3. Żądanie od wykonawców – w postępowaniu o udzielenie zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – złożenia wraz z ofertą dowodu wpłaty wadium wniesionego w pieniądzu oraz niedopuszczenie możliwości powierzenia realizacji przedmiotu zamówienia podwykonawcom – str. 71-72 protokołu.

Nie żądać od wykonawców złożenia wraz z ofertą dowodu wpłaty wadium, gdyż – zgodnie z art. 45 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych – zamawiający może żądać wyłącznie wniesienia wadium i to fakt jego niewniesienia, a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy (w przypadku przelewu gotówki, ustalenie czy miało to miejsce, technicznie należy do zamawiającego i jego służb finansowych). Dowód wpłaty wadium nie jest więc dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, w myśl art. 25 ust. 1 powołanej ustawy, a wadium – stosownie do art. 45 ust. 3 tej ustawy – wykonawca może wnieść do upływu terminu składania ofert, niezależnie od złożonej oferty i niekoniecznie wraz z nią.

Nie ograniczać wykonawcom prawa do powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcom, mając na uwadze, że – w przypadku usług – zamawiający może zastrzec obowiązek osobistego wykonania przez wykonawcę jedynie kluczowych części zamówienia, zgodnie z przepisami art. 36a ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.3. W zakresie długu publicznego, przychodów i rozchodów budżetu:

2.3.1. Zaplanowanie w wieloletniej prognozie finansowej uchwalonej 30.12.2015 r. danych w zakresie rozchodów z tytułu spłat kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych w roku 2016, w wysokości niższej niż wynikająca z zawartych umów (o 153.580 zł) – str. 89-90 protokołu.

W wieloletniej prognozie finansowej realistycznie określać rozchody budżetu gminy, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia, stosownie do przepisów art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

3. W zakresie mienia komunalnego:

3.1. Ustalenie ceny nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży na podstawie nieaktualnego operatu szacunkowego. Niezamieszczanie daty sporządzenia protokołu z przetargu – str. 92 protokołu.

Cenę nieruchomości ustalać na podstawie jej wartości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego w operacie szacunkowym, zgodnie z przepisami art. 67 ust. 1 i art. 156 § 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 z późn.zm.), który może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, chyba że wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154 tej ustawy, a po upływie tego okresu, po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego, stosownie do przepisów art. 156 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W protokołach z przetargów na zbycie nieruchomości zawierać informacje wymagane przepisami § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).

3.2. *Oddanie w najem nieruchomości na czas nieoznaczony bez przeprowadzenia przetargu – str. 93-94 protokołu.*

Umowy najmu nieruchomości komunalnych na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony zawierać w drodze przetargu, chyba że rada gminy wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Ponadto, w trakcie kontroli zagadnień związanych ze współpracą gminy Wierzbica z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w przepisach art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 239 z późn.zm.) stwierdzono, że roczny program współpracy z tymi organizacjami i podmiotami na 2015 rok Rada Gminy Wierzbica przyjęła uchwałą z dnia 30 grudnia 2014 r. Przypominam, że zgodnie z przepisami art. 5a ust. 1 cytowanej ustawy, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu – str. 79 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Wierzbica

